

Dobre praktyki bez barier — ekonomia społeczna dla niepełnosprawnych

Nie siedź w domu, załóż własną spółdzielnię!

OSIĄGNIĘTE CELE

- Podstawowym celem projektu „Dobre praktyki bez barier — ekonomia społeczna dla niepełnosprawnych” była wymiana doświadczeń i promowanie najlepszych praktyk wypracowanych w ramach PIW EQUAL temat D.

- Projekt był adresowany w pierwszej kolejności do osób niepełnosprawnych, wolontariuszy pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych i działaczy organizacji pozarządowych zrzeszonych w ramach Warmińsko-Mazurskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych. W środowisku tym istnieją bowiem szczególnie duże szanse skutecznego wykorzystania narzędzi ekonomii społecznej. Poważnym ograniczeniem jest tutaj brak pomysłów na produkt oraz wiedzy na temat procedur, mechanizmów rynkowych warunkujących powodzenie bądź klęskę przedsięwzięcia.

- W ramach projektu przeprowadzono wśród przedstawicieli trzeciego sektora szkoleń, w trakcie których zapoznali się z rozwiązaniami wypracowanymi przez partnerstwa w ramach PIW EQUAL — D oraz podnieśli swoje kompetencje z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej w ramach przedsięwzięć ekonomii społecznej.

- Projekt trwał cztery miesiące — od 1 lutego 2008 r. do 31 maja 2008 r.

- Efekty projektu zostały podsumowane podczas konferencji, która odbyła się 20 maja 2008 w Olsztynie.

Projekt realizują:

208808OTBR-a

Nieregularne

Śr. nakład 15000 egz.

Zasięg lokalny

Grupa szczególnie zagrożona

Jedną z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym są osoby niepełnosprawne. Z badań przeprowadzonych na Warmii i Mazurach wynika, że orzeczenie o niepełnosprawności posiada 86,5 proc. niepełnosprawnych, natomiast pozostałe 13,5 proc. osób nie ma żadnego wsparcia z tytułu swojej niepełnosprawności. Dalsza analiza wskazuje, że problem niepełnosprawności dotyka w głównej mierze osoby dorosłe, stanowią one bowiem prawie 95 proc. populacji niepełnosprawnych w województwie. Istotną informacją jest to, że aż 74,6 proc. osób niepełnosprawnych mieszka na terenach wiejskich i ma słabe wykształcenie (59 proc. ma wykształcenie podstawowe, 21 proc. — zasadnicze zawodowe i tylko 1 proc. ma wykształcenie wyższe i policealne).

Podstawowe problemy związane z sytuacją społeczno-zawodową osób niepełnosprawnych to:

- niski poziom zatrudnienia i aktywności zawodowej wśród osób niepełnosprawnych, w tym osób w wieku produkcyjnym
- niski poziom wykształcenia niepracujących osób niepełnosprawnych
- duży odsetek niepracujących osób niepełnosprawnych zamieszkujących obszary wiejskie
- niewielki odsetek przedsiębiorców zainteresowanych zatrudnieniem osób niepełnosprawnych
- gotowość osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy, przekwalifikowania czy udziału

tu w kursach i szkoleniach

- niska motywacja, tendencja do ucieczki od społeczności lokalnych i brak wiary we własne siły
- zależność od pomocy społecznej ograniczająca (przy niskich dochodach) dostęp do dobrej jakościowo opieki zdrowotnej
- niepełnosprawni są najbardziej narażeni na wykluczenie społeczne z rynku pracy ze względu na specyficzne ograniczenia wynikające z rodzaju niepełnosprawności.

Jak temu zaradzić?

Celem projektu „Dobre praktyki bez barier” było m.in. upowszechnienie idei ekonomii społecznej, dotarcie do środowiska osób niepełnosprawnych żyjących w naszym regionie oraz do ludzi działających w organizacjach pozarządowych zaangażowanych w pomoc osobom niepełnosprawnym, a skupionych w Warmińsko-Mazurskim Sejmiku Osób Niepełnosprawnych.

Kolejnym ważnym celem była wymiana doświadczeń i promowanie najlepszych praktyk wypracowanych w ramach PIW EQUAL (D) oraz stworzenie warunków dla dobrego przepływu wiedzy poprzez: uruchomienie interaktywnego portalu dedykowanego potrzebom osób niepełnosprawnych oraz przeprowadzenie szkoleń poświęconych zaprezentowaniu rezultatów i najlepszych praktyk wypracowanych przez partnerstwa, a odpowiadających specyficznym potrzebom osób niepełnosprawnych.

Uzupełnieniem szkoleń była konferencja skierowana do władz województwa, powiatów w regionie Warmii i Mazur, a także do organizacji pozarządowych i mediów.

Do nich trzeba dotrzeć

Projekt skierowany był do osób niepełnosprawnych, ale także wolontariuszy pracujących na rzecz ON i działaczy organizacji pozarządowych zrzeszonych w ramach Warmińsko-Mazurskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych. W środowisku tym istnieją szczególnie duże szanse skutecznego wykorzystania narzędzi ekonomii społecznej. Poważnym ograniczeniem jest tutaj brak pomysłów na produkt oraz brak wiedzy na temat procedur i mechanizmów rynkowych warunkujących powodzenie bądź klęskę przedsięwzięcia. Przeprowadzono wśród przedstawicieli III sektora (organizacje pozarządowe) czterodniowe szkolenia, w trakcie których uczestnicy zapoznali się z gotowymi rozwiązaniami wypracowanymi przez partnerstwa.

Spółdzielnia socjalna to dobre rozwiązanie

Spółdzielnia socjalna jest instytucją aktywizacji bezrobotnych, zaś jej celem jest aktywizacja zawodowa i ułatwienie zaistnienia na rynku pracy osobom bezrobotnym, bezdomnym, którzy realizują indywidualny program wychodzenia z bezdomności, uzależnionym od alkoholu, którzy zakończyli program psychoterapii w zakładzie lecznictwa odwykowego, uzależnionym

od narkotyków po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej, chorym psychicznie — w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego, zwalnianym z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, uchodźcom realizujących indywidualny program integracji, a także bezrobotnym, pozostającym bez pracy co najmniej 36 miesięcy.

Spółdzielnia socjalna liczy co najmniej 5 osób. Przesłaniem takiej regulacji jest stworzenie możliwości wspólnej pracy osobom, które w pojedynkę miałyby trudności w uruchomieniu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Ta forma wspólnej pracy pozwoli takim osobom na tworzenie sobie miejsc pracy, a także realizować będzie ważne cele społeczne, jak tworzenie więzi międzyludzkich oraz reintegrację społeczną. W spółdzielni socjalnej praca opiera się na wspólnym zaufaniu członków, ich wzajemnej współpracy i bliskich relacjach. Celem tworzenia spółdzielni socjalnych jest nie tylko tworzenie miejsc pracy, ale też społeczna reintegracja jej członków.

Spółdzielnia socjalna będzie mogła zatrudniać fachowców, nienależących do grup zagrożonych, w sytuacji, kiedy członkowie spółdzielni nie posiadają odpowiednich kwalifikacji, zaś wykonywanie zadań, do których takie umiejętności są potrzebne, jest niezbędne. Jednak liczba osób zatrudnionych w takiej sytuacji nie może przekroczyć 1/5 liczby członków spółdzielni. **kr**

Nieregularne

Śr. nakład 15000 egz.

Zasięg lokalny

Ważny jest aspekt społeczny projektu

Andrzej Jurkian,
dyrektor Warmińsko-Mazurskiego Oddziału
Państwowego Funduszu Rehabilitacji
Osób Niepełnosprawnych

W projekcie „Dobre praktyki bez barier” na czoło wysuwa się aspekt społeczny — celem jest nie tylko pomoc jednej czy kilku osobom, ale całej społeczności lokalnej. Poprzez utworzenie np. spółdzielni socjalnej uruchomiona zostaje cała machina ekonomiczna. Oczywiście warunkiem powodzenia przedsięwzięcia jest to, żeby spółdzielnia zarabiała na siebie. Wtedy ma to sens. Z przedstawionych na konferencji przykładów funkcjonowania takich spółdzielni wynika, że jest to dobry pomysł, że z roku na rok, z miesiąca na miesiąc inicjatywa rozwija się, dając rzeczywiste korzyści wszystkim osobom w nią zaangażowanym. Nasuwa mi się przykład przedwojennego Liskowa, które na przestrzeni kilkudziesięciu lat z zaniedbanej, biednej wioski, dzięki działaniom z zakresu ekonomii społecznej zamieniło się w kwitnące, piękne miasteczko. To jest imponujące. I dziś takim przykładem może być Kamionka koło Nidzicy, gdzie funkcjonuje i dobrze sobie radzi „Garncarska wioska”. To są oczywiście dopiero początki takich działań i trzeba z pewnością wielu lat, żeby się to przyjęło w naszej mentalności i dobrze rozwinęło. Trzeba przede wszystkim przekonać ludzi, pozyskać zapaleńców, którzy swoimi pomysłami, swoim zaangażowaniem pociągną za sobą innych, przekonają ich, że lepiej jest działać, niż siedzieć w domu. Dotyczy to wszystkich środowisk, także, a może przede wszystkim osób niepełnosprawnych. Niezbędne jest też doskonalenie instrumentów wspierania takich działań przez państwo.

Jeden dobrze zaplanowany i zrealizowany pomysł generować będzie kolejne i tak krok po kroku osoby niepełnosprawne, ale także wszystkie inne poszukujące zatrudnienia odnajdą zaufanie do siebie, do innych, do władzy i zaczną działać — z własną korzyścią i korzyścią swojego środowiska.

W zeszłym roku do ustawy rehabilitacyjnej wprowadzono zapis, który umożliwił uzyskanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej kilku osobom niepełnosprawnym posiadającym wspólny pomysł na tworzenie miejsc pracy. Po podpisaniu umowy ze starostą, otrzymane ze środków Funduszu dotacje można przeznaczyć na wkład do spółdzielni socjalnej.

Poza tym PFRON realizuje wiele innych programów pomocowych skierowanych do osób niepełnosprawnych, np. umożliwiających naukę czy wyposażających w sprzęt komputerowy, samochód. A wracając do projektu „Dobre praktyki bez barier”... w objętych projektem przedsięwzięciach sięga się do autentycznych możliwości ludzi i środowiska, w którym żyją. Zanim zostanie powołana spółdzielnia, robi się rozpoznanie, jakiego typu ma być to przedsiębiorstwo, co ma produkować, żeby to, co wytworzy, było dobre i dobrze się sprzedawało. To czysta ekonomia. Najczęściej wraca się do korzeni, do tradycji, rzemiosła i jeśli jest to dobrze prowadzone, dobrze zarządzane — powinno zakończyć się sukcesem. Korzyść z tego jest wielostronna — ludzie wykazują się inicjatywą, tworzą sobie miejsca pracy, spotykają się z innymi, zaczynają lepiej funkcjonować w środowisku, poprawiają swój byt, czują się potrzebni i bardziej wartościowi. I o to między innymi chodzi w rehabilitacji osób niepełnosprawnych. kr

Nieregularne

Śr. nakład 15000 egz.

Zasięg lokalny

**Fundacja
FUNDUSZ WSPÓLPRACY**

*Projekt realizowany jest na zlecenie:
Fundacji "Fundusz Współpracy"*

Europejski Fundusz Społeczny

*oraz przy
udziale
środków:*

*Europejskiego
Funduszu
Społecznego
w ramach
Inicjatywy
Wspólnotowej
EQUAL.*

*Upowszechnia-
nie ekonomii
społecznej
w Polsce
na podstawie
doświadczeń
PIW EQUAL.*

Dobiegł końca projekt „Dobre praktyki bez barier — ekonomia społeczna dla niepełnosprawnych”. Pomysłodawcą projektu był Instytut Badań i Analiz Olsztyńskiej Szkoły Biznesu, został zrealizowany wraz z partnerami: Nidzicką Fundacją Rozwoju NIDA, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Krakowie, Stowarzyszeniem Współpracy Regionalnej z Rudy Śląskiej.

W ramach tego projektu odbyły się m.in. czterodniowe szkolenia z zakresu ekonomii społecznej, w której wzięło udział 50 osób — liderów, działaczy i wolontariuszy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Dodatek przygotowany przez Instytut Badań i Analiz Olsztyńskiej Szkoły Biznesu

Nieregularne

Śr. nakład 15000 egz.

Zasięg lokalny

